

205395 133502
Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 23-lea. Nr. 208.

1933.

POEZII POPORALE
DIN
GRANIȚA NĂSĂUDULUI

BCU Cluj / Central University Library Cluj
culese de

EMIL AL. BOȘCA

Publicație periodică a „Asociațiunii“.

Editura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 6.
Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Trăiană“, s. a., Sibiu.

Prețul 5 Lei.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“, „ASTRA“.

Intemeiată în 1861.

PREȘEDINTE DE ONOARE:
M. S. Regele CAROL II.

Președinte activ:
Dr. Iuliu Moldovan.

Vice-președinte:
Dr. Gh. Moga.

Vice-președinte:
Dr. Gh. Preda.

Comitetul central al „Asociațiunii“ numără 50 de
fruntași din toate păturile societății românești.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

 **E datorია fiecărui bun
român să sprijinească „Aso-
cilațiunea“, cefind publicațiile
ei și înscriindu-se de membru.**

Taxele de membru sunt următoarele:

Membru fondator al Casei Naționale, odată pentru totdeauna	Lei 5000—
Membru fondator al „Asociațiunii“, odată pentru totdeauna	„ 1000—
Membru pe viață al „Asociațiunii“, odată pentru totdeauna	„ 500—
Membru activ al „Asociațiunii“, anual	„ 50—
Membru ajut. al „Asociațiunii“, anual	„ 10—

657513

Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 23-lea. Nr. 208.

1933.

POEZII POPORALE

DIN

GRANIȚA NĂSĂUDULUI

culese de

BCU Cluj / Central University Library Cluj

EMIL AL. BOȘCA

BCU Cluj-Napoca

BIBL. UNIV. CLUJ

RBCFG201504421

1050 - 4 V. 1934

EXEMPLAR LEGAL

Publicație periodică a „Asociațiunii“.

Editura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 6.
Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Trăiană“, s. a., Sibiu

Prețul 5 Lei.

Poezii populare

Mie cucul mi-a cântat,
Să trăiesc tot cu bănat,
Să mă duc din al meu sat.
Mie cucul mi-a horit,
Pe creangă de ciung*) pălit,
Să-mi duc lumea cu urât.
Că urâtul mi-a fost tată
Și-am trăit tot supărată
Și de lume judecată.
Și urgia mi-a fost mamă,
C'am tras urât fără seamă.
Că nici din pat nu-s sculată
Când de rele-s judecată.
Nici din somn nu sânt trezită
Când de rele-s povestită.
Atâta-s de judecată,
Că și groapa mi-e săpată

*) Lemn uscat, lipsit de crengi.

Numa'n dânsa nu-'s băgată.
 Ş'atâta-'s de urgisită,
 Că şi groapa mi-e gătită
 Numa'n dânsa nu-s vârată!
 De-ai şti, mamă, traiul meu,
 N'ai dormi noaptea de rău.
 Te-ai scula la miez de noapte
 Şi mi-ai ruga mie moarte.
 Vai, mămucă, şi-al meu trai,
 Ca noaptea desculţ pe plai,
 Al meu trai ş'a mea viaţă,
 Ca iarna desculţ pe ghiaţă.
 De-ar fi ştiut mama mea,
 Străinii cum m'or ţinea
 Mai bine nu mă făcea;
 Şi făcea feciori vre-o nouă
 Şi pe mine ruptă'n două,
 Ci făcea feciori o sută
 Şi pe mine'n zece ruptă.

*

Dorul tău e un dor greu
 S'o legat de capul meu.
 Jalea ta e jale mare
 Mă'mpedec mergând pe cale.
 De aşi fi ştiut pe cum ştiu,
 Purtam otravă la brâu.

Otrăveam unul de viu.
De-ași fi știut pe cum văd,
Purtam otravă la piept,
Otrăveam unul pe drept.

*

Tu, mândruță, din Aneș*),
Te-am iubit numai pe mers :
Că ți-e mersul legănat
Și ți-e graiul respicat.
Num'o țiră te-ai stricat :
Că ți-s ochii locomoși
Și pe hâzi și pe frumoși.
Măi mândruță, pentru tine
N'a rămas inimă'n mine.
Puținică ce-a rămas,
Toată de doruț e ars.
Puținică ce mai este,
Toată de dor se topește.

*

Frunză verde ca bobu',
Mândră floare-i norocu',
Nu se află'n tot locu',
Nici nu-l are tot omu'.
El se face p'ingă drum
Și il are omul bun.

*) Localitate, jud. Năsăud.

El se face p'ingă cale
 Și s'alege cine-l are.
 Că și eu mi am semănat
 Ș'a mea parte s'a uscat.
 Că și eu mi am răsădit,
 Ș'a mea parte s'a topit.
 Mi-am semănat floricele
 Mi-au răsărit vorbe rele.
 Și mi-am semănat bujor
 Și-a răsărit mare dor.
 În fundul grădinii mele
 Cântă două păsărele:
 Una mi cântă de noroc,
 Că nu l-am avut de loc;
 Una mi cântă de năcaz,
 Că de tânără l-am tras!!

*

Mamă, urātu'-a veni,
 Fă bine nu mă sili.
 De mă silești la urât
 Nu te-oi cânta la mormânt.
 De mă silești la năcaz
 Nu te-oi cânta la sălaș*);
 Ci închide ușa bine
 Și spune-i că n'ai pe nime.

*] Adăpost.

Tot o 'nchide ș'o apasă
 Și spune-i că nu-s acasă.
 Cu urâtu'-i greu o zi;
 D'apoi eu cât 'oiu trăi?
 Cu urâtu-i greu o noapte;
 D'apoi eu până la moarte?
 Dac'a veni dragostea
 Descuie, mamă, ușa
 Și îi spune că mi-i da!!

*

Busuioc cu frunza lată
 Fost-au și doi dragi odată :
 Cine'n lume s'o aflat,
 Că le-o svârlit ura'n pat
 Și el de urâtu'ii
 S'o luat a hăitui,
 Pe valea cu bulbucii
 Pe coasta cu mălinii*),
 Unde cântă porumbii.
 Și lelița, săraca,
 Dimineața s'o sculat
 Și'n casă și a măturat.
 Pe uliță-a apucat,
 Pe ulița satului,
 În calea bănatului,

*) Fiori de munte, galbene.

Tot cântând și șuierând
 Și din gură blăstămând:
 — „Cine'n lume s'a aflat
 „Ură'ntre noi a băgat,
 „Moară necuminecat
 „Și de doftor spin'ecat.
 „De noi, bade, neiertat!“
 Și lelița, săraca,
 Când a fost de cătră seară,
 A ajuns la dânsul iară.
 Tot cântând și șuierând
 Și nimeni ne-auzind,
 Fără badea supărat Library Cluj
 Prin păduri instrăinat:
 — „Cin'acolo, 'ncoace vie!
 „Mie-mi place ca soție“.
 Și dac'a văzut că-i ea
 Nu vru a se apropia:
 — „Decât tu soție mie
 „Mai bine moartea să-mi vie
 „Prin asf' pădure pustie.
 „Să se mire tușele
 „Ce mi-au făcut mândrele;
 „Să se mire și plopii
 „Ce mi-au făcut dușmanii“.
 — „Vină, bade, și mă iea

„Până's poamnă tinerea,
 „Că mai mult nu pot şede
 „Şi te rog şi vino bade,
 „SoŃie.'oi fi cu dreptate,
 „M'oi purta pe cum se cade“.
 — „Eu, mândră, te aş lua
 „Dar fratele-Ńi cel mai mare
 „E cu bună-semănare
 „Şi ne-o face 'mpiedecare.
 „Fratele tău cel mai mic
 „Păşeşte în pasul meu
 „Şi şuieră'n glasul meu.
 „Atunci, mândro, am credinŃi
 „Când pe el li-i otrăvi.
 „Atunci, mândră, te-'oi lua
 „Când pe el li'nvenina“.
 — „Vai, bădiŃă, bădişor,
 „De când mama m'a făcut
 „Eu otravă n'am făcut“.
 Iară badea zice-aşa :
 — „Vino, mândro, Joi la noi,
 „Otrava spune-Ńi-'oi.
 „La noi, mândră, după casă
 „Este o şerpoaică grasă.
 „Din gură
 „Otrava-i cură.

„Din coadă venin picură.
 „la păhar și îl culege
 „Pe fratel' tău 'l-otrăvește,
 „Când va veni ostenit,
 „Pe seară dela cosit“.
 Toate-aceste-a pregătit.
 Când frate-s'o a venit
 Cu păharu' i-a 'nchinat:
 — „Să trăiești, frate, na, bea,
 „Na, bea vin din Moldova,
 „Că i adus de bădișa.
 „Na, bea vin dela Brașeu,
 „Că i adus de mândrul meu“.
 Când la gură el l-a dus
 Prin inimă l-a ajuns.
 Când păharul l-a gătat
 S'a lăsat cu capu' 'n pat
 Și din gur' a cuvântat:
 — „Adă, soră, lumina,
 „Că mi-ai mâncat viața!
 „Sorioară, draga mea,
 „De te-a 'nvățat cineva
 „Da-va seamă undeva!
 „De-ai făcut din capul tău
 „Să te bată Dumnezeu!“
 Și dacă l-a 'nmormântat

La bădița a 'nturnat:

Cu păr galben despletit,

Cu semne ca de jelit.

— „Vino, bade, și mă ia,

„Că mai mult nu pot ședea“.

— „Eu, mândrușo, te-aș lua,

„Da' atunci când ti-i supăra

„Și cu mine-i face-așa.

„Du-te, mândro, unde-i vrea

„Nu sta posnă 'n calea mea“.

Ea mai rău s'a supărat

Și 'napoi s'a înturnat,

Tot cântând și șuierând Library Cluj

Și aste vorbe zicând:

— „Pentr'un câine de bărbat

„Un frate mi-am așezat.

„Pentr'un câine de fecior

„Omorât am frățior.

„Cine-ascultă di-un drăguț

„Sufle-l vântul ca pe-un struț.

„Cine crede 'ntr'un fecior

„Moară pe pământul gol,

„Să se mire și pământu'

„Că ce îți face urātu'“

„Mamă, hâda di'ngă noi
 Se mărită cu doi boi —
 Eu, mamă, 's mai frumușea,
 M'oiu mărita c'o vișea.
 Eu, mamă, 's mai frumușică,
 M'oi mărita c'o junincă.
 Cel ce va lua pe hâda
 Boii i s'or surupa
 Ș'a rămânea cu hâda“.

*

— „Măi bădiță, frumos ești
 Și pe cine mai iubești?“
 — ~~Pe o vâzdoagă~~*) ne'nflorită,
 De toți feciorii urâtă,
 Numai de tine 'ndrăgită.
 Pe-o vâzdoagă scuturată,
 De toți feciorii lăsată,
 Numai de tine cercată“.
 „Da hâda sprâncene n'are,
 Pe obraz mazăre mare
 De hâdă sprâncene nu's,
 Pe obraz sânt buburuzi.
 Tu, hâdă, din miez de noapte,
 După badea nu te bate.
 Nu te bate ca un pește,

*) Garoață.

*Că badea nu te iubește.
Nu gândi, hâdă, că mi pasă
Pince-ai zis că nu's frumoasă.
Nu's frumoasă de făptură,
Că's a dracului de gură.
Pince 's copilă săracă,
La toți feciorii sânt dragă“.*

*

*„Cărarușă prin custrăie, *)
Vin feciorii să mă ieie.
Mama nu vrea să mă deie,
Pân'ce'oi toarce cânepa:
Cea de vară, cea de toamnă.
Să mă'nbrace cape-o doamnă:
Cu năframă de mătasă,
Să mă facă preoteasă.
Cu năframă de fuior,
Să mă deie după domn“.*

*

*Bărbatul, plugar de frunte,
Samănă bucate multe.
De tot feliul de bucate --
Cânepii nu i face parte.
Când mă duc la ea, la șură*

*) Iarbă lată,

*Zău mă ia sgaiba prin gură.
Când o duc la topitoare
Mă ia sgaiba prin picioare.
Când o duc la pieptănat
Mă tot ia zgaiba prin cap.*

*

*Acesta-'i, mamă, mișelul,
Care mi-a luat inelul.
Eu am zis ca să mi-l dea
El a zis ca să mă ia.
Și decât mamă, mi-i da,
Mai bine m'oi spânzura:
Pe marginea drumului, library Cluj
Să fac fală vântului
Și ciudă urâtului.
Intr'un vârș de solovârș *),
La o margine de târg.
Să se știe 'n tot târgu'
Că m'o cerut urātu'.
Să se 'nvețe maicele
A-și mărita fetele.*

*

*Patru-zeci de ani îmi pare
De când mă chem fată mare
Și port coadă pe spinare,*

*) și solovârș = buruiană, bună de leac,

Cu grija de măritare.
 N'are nici un june fire
 Ca să mi se facă mire.
 Ia și da cămașă subțire,
 Ca de ea toți să se mire.
 L-ași griji încât se poate,
 Nici din casă nu l-ași scoate.
 Ia-și da bani nenumărați
 Și taleri necăutați.
 Ca să mă facă mireasă
 Ia și da moșie aleasă.
 Și i-ași da averea toată
 Numai să nu rămân fată.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Prin grădină
 Prin livadă.
 Trece o fată supărată,
 Cu coșița după apă.
 Bădița o tot întreabă ;
 „Unde mergi, copilă dragă ?“
 — „Să-mi aduc apă 'n coșiță“.
 — „Dă-mi și mie o guriță !“
 — „Ba eu, bade, nu-ți voi da,
 Că'i scoasă de mâna mea.
 Du-te, bade, la fântână,
 C'acolo-i găleata plină.

Și bea, bade, cât îi vrea
Că'i scoasă de mâna mea“.

*

Floriceică de pe iaz,
Arde-ai, lume, într'un ceas,
Arde-ai lume, foc mai bine,
Că ești neagră pentru mine.
Lume! dragă nu-mi poți fi,
Că dorul m'a mântui.
C'o viață am și eu
Și de asta-'mi pare rău.
Că 'n tot ceasul eu aș vrea
Să mă pot scăpa de ea.
Să dau somnul lin, plăcut,
La pereții reci, de lut.
Între patru scânduri late,
Unde dorul nu străbate,
Nici durerea n'are loc —
Acolo-'i al meu noroc!

*

Câtă boală este 'n lume
Nu mai are leac și nume,
Ca și boala de om drag,
Nu mai are nici un leac:
Nici te legi, nice te doare,
Fără te uști pe picioare,

Te veștejești ca și-o floare,
 Când e în iarbă, la soare.
 Nici te doare, nici te legi,
 Pe picioare te topești,
 Ca iarba când o cosești.

*

Spune, badeo, și te joară
 De mai ai vre-o lelișoară.
 De ai una mai cu drag,
 Să mă pun în pat, să zac.
 De ai una mai cu dor,
 Să mă pun în pat, să mor.

BC Cluj University Library Cluj
 Pe cea luncă...

Pe cea luncă merge-o pruncă,
 Blăstămându-și norocu'
 Și de l-ar arde focu'.
 Strigă lună lângă soare;
 „Pășește, pruncă, mai tare,
 Că vine Dunărea mare
 Și copila te-a mâna“.
 — „Las să vie, să mă mâie
 Că n'am tată, să mă fie,
 Nici mamă, să mă mângăe
 Și nici frate cu dreptate,
 Nici soră să-mi fie parte“.

Păcurărei.)*

Se suiau la munte
 Trei păcurărei
 C'o turmă de oi.
 Înaintea lor
 Sub doi buhășei
 Sta o fată de maior.
 Cel mai mic a zis :
 „Haideți, s'o-luăm“.
 Ceilalți o zis așa :
 „Tu, de 'oi lua,
 „Noi te-om împușca“.
 Cel mai mic a zis așa :
 „Voi de mi-ți pușca
 „Săpați-mi groapa
 „În turâșul cel de oi,
 „În jocurile de miei.
 „Când a prinde-a ninge
 „Oile s'or strânge,
 „Pe mine m'or plânge
 „Cu lacrimi de sânge.
 „Două oi bălăi
 „M'or plânge prin văi,
 „Două oi cornute
 „M'or cânta pe munte.

*) Auzită dela Sâmbion Ureche, în etate de 82 ani.
 Până acum, la bătrânețe, a fost păcurar și baci.

„Bota mea cea luce,
 „Mi-o puneți de cruce.
 „Fluieraș cel drag,
 „Mi-l puneți de steag.
 „La mine la cap,
 „Ca la om sărac“.

*

„Copilă secerătoare,
 Spune-i badii ce te doare.
 De te doare mijlocu'
 Dute'n dealul cu doru'.
 Că'i acolo drăguțu'
 Și ți-o strânge mijlocu'.
 Dute'n dealul cu jelea,
 Că-i acolo bădița
 Și ți-o lega inima“.

„Inimă supărăcioasă,
 Ce ți-aș da să fii voioasă?“
 „De mi-ai da bunul lumii,
 Cum am fost eu n'oi mai fi!
 De mi i da bunul din țară,
 Cum am fost eu n'oi fi iară!“

*

— „Unde mergi tu, Ionică?“,
 — „Peste râu la ibovnică“.
 — „Apa-i mare, luntrea-i mică
 Și te 'neci, tu, Ionică“.

— „Maică, de m'ași îneca
 Numai să văd pe mândra,
 Cum o bate maică-sa,
 C'un firuș de busuioc
 Peste fragedu-i mijloc,
 C'un firuș de lămâiță,
 Peste a ei dulce guriță“.

— „Eu aici, mândra 'ntr'alt sat.
 Ce mai dor împrăștiat!
 Eu aici, mândra'n câmpie,
 Ce mai dragoste pustie!
 Eu cu dor, mândra cu jale.
 Ce dragoste fără cale!“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Mă luai Joi de dimineață
 Sus prin Secătură *) colo...
 Prin fânață.
 Cu secera'n brâu,
 La holdă de grâu.
 Mă plecai, plecai,
 Mănuncei să tai.
 Ș'a venit maica,
 Ca și pojana **).
 — „Gata îi holda?“
 — N'am gătat-o, nu,

*) Numire de loc.

**) Roș ea foetul.

Că m'a prins giungiu'
 Giungiu fără durere,
 Moarte fără vreme.
 Mă dusăi, dusăi,
 Pe trii vânturile,
 Cu nouă ulcele.
 Leacul l-am aflat:
 În scânduri de brad,
 Ş'o cruce la cap.
 Patruzeci de cue
 La sălaş să-mi puie".

*

Someş, apă mergătoare,
 Face-te-ai vorovitoare.
 Că şi eu te-aş întreba:
 „Avea voiu bine ori ba?“
 De n'am bine, numai rău,
 Să m'aşez pe fundul tău.
 De rugina pietrilor
 Şi de hrană peştilor.

*

Foaie verde de măruş,
 Mâne-'i târg la Rădăuş,
 Oamenii mân' boi la târg.
 Numai eu n'am ce mâna,
 Eu-mi-oi mâna nevasta.

- „Gată-te nevastă bine,
 Și haide în târg cu mine“.
 El, când în târg a intrat,
 Doi feciori l-au întrebat:
 -- „De vândut ți-i nevasta?“
 — „De vândut e, săraca“.
 — „Cât cei, bade, pe dânsa?“
 — „Tri buți de galbeni bătuți,
 „Pe deasupra cei mai mulți“.
 — „Vai, tu, câine de bărbat,
 „De vei merge tu acasă,
 „Copiii te-or întreba:
 „Unde-i, tată, măicuța?“
 — „A rămas la dugheniță,
 „Să vă cumpere turtiță,
 „Să vă nșerce dela țâță,
 „Că altu n'aveți măicuță“.

*

Cuibul meu e lângă drum,
 Pe-o crenguță de alun.
 Câți drumari pe drum trecea,
 Toți în cuibul meu svârlea.
 Eu tare m'am supărat
 Și cuibul mi l-am mutat
 În mijlocul codrului,
 La fântâna corbului.

Are corbul nouă pui
 Și sus nouă-'s golășăi
 Zice corbul către ei:
 „Puii, pușorii mei!
 Să sburați acum și voi“.
 — „Maică, măiculiță-bună,
 Pân 'om face pana bună,
 Ne mai ține vre-o lună.
 C'apoi noi că 'om sbura,
 În țară cu tabăra“.
 *

În grădina lui Ion
 Toate pasările dorm,
 Numai una n'are somn
 Și zboară din pom în pom,
 Și strigă: „Ion, Ion!“
 Și zboară din creangă 'n creangă
 Și strigă: „Ioane dragă!“
 Scoală, scoală, măi, Ioane!
 Că 'ți piere murgu' de foame!“
 — „Las să piară, că nu-mi pasă,
 Că mai am o su'-acasă.
 Tot cu brâie de mătăasă,
 Cu căpestre de argint,
 Cu coama până 'n pământ“.
 *

Când măicuța m'o făcut,
 Doamne, bine i-o părut.
 De părerea ei cea bună
 Mi-o făcut fașă de lână
 Și procuț de mătrăgună,
 Legănuț de megerean,
 Să mă leangăn de măgan.
 C'o mână țâță mi-o dat,
 Cu gura m'o blăstămat:
 De-oi muri, să mor în pară,
 De-oi trăi, să n'am ticneală.
 De-oi muri, să mor în foc,
 De oi trăi, să n'am noroc.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*

Săracă inima mea,
 Cum se scaldă 'n voie rea
 Și nu vin doftori la ea,
 Ca să nu mi se despice,
 Să curgă venin și sânge.
 Sânge negru și 'ncegat,
 Din supărări căpătat.
 Doftorii nu i-am poștit
 Și nici unu n'a venit,
 Inimuța mi s'a fript.

*

Trece lumea, trec și eu
 Ce-am făcut imi pare rău.

*Las' să treacă lumea 'n pace,
 Ce-am făcut nu pot desface.
 Pare-mi rău, vremea-i trecută,
 Săracă inimă ruptă!
 Pare-mi rău, vreme-ai târzie,
 Ce să fac, așa-mi trebuie!
 Las' să plângă ochii mei,
 Dacă n'am văzut cu ei
 Și inima să suspine,
 Dacă nu văd ochii bine.
 Plânge, inimă, și taci,
 Că tu toate ți le faci
 Fii inimă răbdătoare,
 Ca pământul sub picioare,
 C'ai fost mândră, ca și-o floare,
 Te-au pus răii sub picioare.*

*

*Bate, Doamne, pe popa,
 C'o spovedit pe badea.
 Nu știi cum l-a spovedit,
 Că de-atuncea m'o urât.
 Nu știi ce canon i-o dat,
 Că de-atuncea m'o lăsat.
 Nice stă la sărutat,
 Nice noaptea la culcat.
 Și-i dă, Doamne, popii coarne,
 Să se bată de icoane.*

Pe diac îl fă măgar,
 Să se bată de altar.
 Pe făt îl fă iapă sură,
 Să-l ție popa de gură,
 Să nu roadă din prescură.

*

Frunză verde, solz de pește,
 Fata dacă 'mbătrânește,
 Cât se dă și se cicește,
 Nimănu-i trebuiește.
 Pune-o oală de spălat,
 Una de luat pe cap
 „Scoală, măicuță, din pat,
 Să vezi câinii la ce bat.
 De-ar fi, maică, peșitori,
 Umblă pe la 'ncuietori.
 Măicuța, îi bagă 'n casă
 Și îi pune după masă.
 Le dă vin și beătură,
 Ca să nu mă cate 'n gură.
 Nici am dinți și nici măsele,
 Amar de zilele mele!
 Și le spune la ureche
 Că 's tânără și nu veche:
 Numa' o lună de-ar trece
 Is de patruzeci și zece“.

=====

Strigături

Foaie verde de cicoare,
Mândra mea-i învățătoare.
Floricea flori de mură,
M'a 'nvățat să țuc în gură.

*

Lele 'naltă cât o jordă*),
Bună-ai fi de ciuf**) în holdă!
Lele 'naltă și supfire,
Numai ca o nălucire!

*

— „Haide cuscără să jucăm,
Că fata o mărităm“...
— „Pare-mi bine că am dat-o!
Vai de cine a luat-o!“

*

Pișcă, bade, pe lelea,
N'aștepta să zică ea.
Ca să zică îi rușine,
Dac'o piști îi pare bine!

*

*) Nula, vargă.

**) Râs, batjocura satului.

Fetele de pin Joseni)
 Vând găinile pe bani.
 Și bani dau pe la feciori,
 Să le joace'n sărbători.*

*

*Eu pe deal, mândra pe șes,
 O cunosc numai pe mers,
 C'așa merge din picioare
 Ca și peana pe scrisoare...*

*

*Mândra, care-i jucăușă
 Strânge gozul după ușă.
 Pune mătura pe el
 Să se vadă pușinel.*

*

*Frunză verde, fir de mac,
 Nevestele moarte-mi fac.
 Moartea-mi fac nevestele,
 Dar mă'nvie fetele.*

*

*Pare-mi rău, vremea-i lârzie,
 Vine-mi să m'arunc în râu*

*) — ai Bârladului. Frunțașă comnă de lângă Bistrița.

Râu i mare și inos,
 Pagubă-i de om frumos.
 Râu-i mare și cu ine,
 Pagubă de om ca mine.

*

Ș'acela-'i fecior-fecior,
 Care nu se culcă'n țol,
 Fără pe pământul gol.
 Ș'acela-'i fecior curat,
 Care nu se culcă'n pat,
 Fără pe pământ uscat.

*

Ardă-te focul de dor,
 N'am topor să te omor.
 Nici pădure, să te tai,
 Să nu-mi faci atâta bai.

*

Loatră-'i lelea 'n sărbători,
 Că și pune un car de flori.
 O căruță de petele,
 Ș'o oală de rumenele.

*

Mândră, pe obrazul tău,
 Pus-ai pudră de un leu.
 Nu știu cum dracul ai pus,
 Că pe nas nu ți-a ajuns.

*

Se mărită mândra mea,
 Vai de capul cui o ia,
 Că mai mult va fi a mea.

*

Fost-am aseară-a peși
 La fata birăeții
 Ș'am văzut gunoi sub pat,
 Ș'am fost gata de 'nsurat!

*

Săracile mutele,
 Gură dulce place-le.
 De le-ai da cu lingura
 Șuhan *) nu le-ai sătura.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Lelincă, lelincă ești,
 Cum te chiamă ș'a cui ești?
 Nu știu ce maic'-ai avut,
 Că frumoasă te-a făcut:
 Ochii negri, gura mică,
 Cum ești tu mai frumușică.

*

Pentru mândra roșioară
 Nu pot învăța la școală.
 De'nvățat ași învăța,
 Dar examen nu pot da.

*

*) Nicel odată.

Ce hasnă,*) lele, de tine,
 Că te'mbracă mă-ta bine,
 Mergi la joc, nu te ia nime;
 Vii acasă supărată
 Și mi te trântești de vatră.

*

Frunză verde de măr dulce,
 Am o mândră ca ș'o cruce
 Și la lucru nu se duce.
 Când e tină lunecă,
 Când sunt bruji se 'mpiedecă,
 Întră'n casă, se'ncălzește,
 Mai tare se lenevește.
 Bate-o Doamne și-o trăznește,
 Că numai mă chinuiește!

*

Mândră, cu ochii cei dulci
 De pe uliță m'aduci
 Și'n casă la voi mă culci.
 Mândră, ochii tăi cei dragi,
 Di pe uliță mă tragi
 Și'n casă la voi mă bagi.

*

Frunză verde, nucă seacă,
 Dragă mi-i fata săracă,

*) Folos.

Că cu mâna ei se 'mbracă.
 Pe fata bogatului
 Dă-o 'n mâna dracului.
 Când se scoală cată'n oală,
 De-a rămas ceva de-aseară.
 Dacă vede'n oală nu-i,
 Iară pune oala'n cui
 Și se țipă la cămară.
 Dacă bine se hrănește,
 Merge 'n pat și se trânteste,

Cununa. *)

Cununa de unde vine,
 Multe clăi s'or pune mâne.
 Cununa de unde pleacă,
 Multe cară se descarcă.
 Așa-s clăile de multe,
 Ca cătanile 'nșirate.

*) E obiceiul ca „la cules de grâu“ să se adune 15—20 de fete și să culeagă holda, pentruca, în schimb, să le dea proprietarul joc, seara. Dacă au isprăvit de cules holda, fac o cunună de spice de grâu, care e dusă de o fată pe cap. Când merg — fetele stau în șir; iar cea cu cununa e în mijloc — prin sat flăcăii toarnă apă pe cunună (pentru ca la vara vittoare să nu fie secetă).

După ce ajung în casa proprietarului, una din fete — dar nici odată cea cu cununa — spune „versul“ de mai sus.

De la vârful opincii
 Vine fruntea cununii.
 De la vârful dealului
 Vine fruntea grâului.

.
 Cununa o 'ntrat în casă,
 Dar vinarsul nu-i pe masă,
 Că și io-'n păhar ași bea
 Pentru osteneala mea.
 Și aș bea unul de vin,
 De ar fi el cât de plin.
 Ba și unul de holircă
 Și tot n'aș zice nimică.
 Noi când de-acasă-am plecat
 Gazda-așa s'a lăudat:
 Voinic tânăr și frumos
 Are să ieie cununa jos —
 Voinicul știm că l aveți,
 Dar acasă nu l țineți.
 Că grâu roș i-ați măsurat
 Și la moară l-ați mănâț,
 Dar morariul nu-i acasă,
 Că îi dus în pădure,
 A paște căpșune.
 Numai morarița,
 Meșterița,

A udat cioc-poc
 Și-a venit moara la loc
 Și-a venit trei tărâță ș'o fărîmă
 Pân-a fost covata plină,
 Dintr'un spic iese-un otic,
 Dintr'o mân'-o mierză plină.
 Fi-i gazdă cu voie bună
 Pe asf' frumoasă cunună.
 L-a dat la trei coconițe — alese
 De la Țarigrad trimese.
 Una cernea,
 Una frământa,
 Una loatră umbla,
 Una a fost cam botă
 Și în curte să nu străbată.
 Noi cu Frâncu ne am bătut
 Și în curte-am străbătut.
 Câtinel, pe lângă prag,
 C'o cunună și c'un steag.
 Câtinel, pe lângă poartă,
 C'o cunună ca ș'o roată.
 Noi când de-acas'-am plecat
 Gazda-așa s'a lăudat:
 C'are curte șândilită,
 Da 'i cu pupi acoperită.
 Și când am pășit pe prag
 Ne-o căzut pupii pe cap.

Și când am pășit în tindă
 Ne-o căzut pupii pe grindă,
 Și când am pășit în casă
 Ne o căzut pupii pe masă.
 Noi cununa nu vom da
 Pân' ce nu mi-ți arăta
 Țiganul cu cetera
 Și plosca cu holirca
 Și blidul cu plăcinta.
 Cununa noi n'om pune-o pe masă
 Până nu vom vedea joc în casă.
 Cununa n'om pune o 'n grindă
 Pân' n'om vedea joc, în tindă.
 Și pe lângă ceterași,
 Mai vreo câțiva melenăși.
 Să ne 'nvârtă pe sub mână
 C'așa 'i moda la cunună,
 C'așa-i moda cea română.
 Să ne 'nvârtă tot rotiță,
 C'așa i moda la fetiță.
 Noi când de-acas' am plecat
 Gazda așa s'o lăudat :
 „Când cu cununa 'om veni
 O ocă de vin 'om găsi
 Și când cu cununa 'om intra
 O carie de vin 'om afla“.

Cu cununa am venit
 Dar vinu' nu l-am găsit.
 Voinicu' dacă 'l aveși
 Mult tare nu mi l țineti,
 Că cununa îi cam grea
 Și copila-i tinerea
 De-on ficior frumos mi-i da
 Pe gură ne-a săruta.
 Dar nu-mi-l dați dela ușă,
 Că aceia sunt cu gușă.
 Și nu mi-l dați dela pat,
 C'are să fie colțat.
 Și nu mi-l dați dela vatră,
 Să fie cu gura căscată,
 Ci mi-l dați dela masă,
 Că fața noastră i aleasă.

* * *

Să trăiești, jupâne gazdă
 Dintr'un spic să ai un stog!
 Dintr'o mână o mierță plină!
 De numele Domnului,
 Care 'nflorește florile
 Și pornește morile,
 Uscă fânul cu soare,
 Coace grâul cu răcoare.
 Voie bună dumitale!

Datorințele bunului Român.

I. Ce este Asociațiunea „Astra“ ?

Este cea mai mare și cea mai veche societate românească din Ardeal, pentru răspândirea culturii în sânul poporului român.

II. Ce a făcut și va face Asociațiunea ?

1. A ajutat în timpuri grele, cu *burse*, tinerii români la învățătură de carte și de meserii. — 2. A înființat o *biblioteca centrală* în Sibiu. — 3. A înființat un *Muzeu* minunat, cuprinzând mai ales lucruri făcute de harnicele țărance române, dar și alte celea. — 4. A ținut zeci de mii de *conferențe* populare la sate și la orașe. — 5. A înființat *cursuri* pentru *analfabeți* (neștiutori de carte). — 6. A înființat *bănci populare și cooperative*. — 7. A tipărit, în zeci și zeci de mii de exemplare, *cărți de învățătură și petrecere pentru popor*. — 8. A tipărit revista „*Transilvania*“. — 9. A înființat *despărțăminte, cercuri culturale, biblioteci populare* la sate. — 10. A ajutat construirea de *Case naționale*. — 11. Ajută tipărirea unei biblioteci pentru cărturarilor cu școală mai mare (de către Secțiile „*Astrei*“ din Cluj).

III. Ce trebuie să facă orice Român bun ?

Să se *inscrie membru* la Asociațiune (membru fondator 1000 Lei, membru pe viață 500 Lei, membru activ 50 Lei).

Ultimele numere ale „Bibliotecii populare“ sunt următoarele:

Nr. 196. *Dascălul Ioniță*, povestire din viața dela sate, de Ioan Pop-Reteganul.

Nr. 197. *Să luăm aminte!* Sfaturi pentru zilele de astăzi. De Petre R. Petrescu.

Nr. 198. „*Calendarul Astei*“ pe anul 1933, redactat de Horia Petra-Petrescu.

Nr. 199. *Ioan Pop-Reteganul: Odinioară și acum*. Amintiri din copilărie. Cu o introducere de Horia Petra-Petrescu. Cine a fost Ioan Pop-Reteganul.

Nr. 200. *Holberg: Nu-ți băga nasul unde nu-ți fierbe oala*. Comedie în 3 acte. După Holberg, de Horia Petra-Petrescu.

Nr. 201. *Victor Popa: Poezii populare și chiuituri din Țara Oltului*.

Nr. 202. *Flori din grădina raiului*. (Viețile unor femei sfinte.) De Septimiu Popa.

Nr. 203. *Lege nouă*, comedie într'un act. De Sebastian Stanca.

Nr. 204—5. *Țara noastră*. (Scurt manual de geografie economică.) De Prof. Sabin Opreanu.

Nr. 206. *Calendarul pentru popor al „Astei”* pe 1934. Redactat de Horia Petra-Petrescu.

Nr. 207. *De ce nu poate fi țăranul român bolșevic*. De Sebastian Bornemisa.

Fiecare număr costă numai 5 Lei (Calendarul 15 Lei) și se poate comanda la librăriile din țară, precum și la Asociațiunea „Astra”, Sibiu, Str. Șaguna Nr. 6.